

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 24424
Tarih : 29.03.2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de kadınların büyük mücadeleleri sonucu elde etmiş oldukları hukuki kazanımlarına karşı yürütülen sistematik saldırı politikaları seçimlerle birlikte hız kazanırken, erkek egemenliği, ayrımcılık, kadına yönelik şiddet ve yaşam hakkı ihlalleri her geçen gün artmaktadır. Tüm renkleriyle kadın hareketinin itirazlarına rağmen cumhurbaşkanının kararıyla İstanbul Sözleşmesinden bir gecede çıkılması, Türk Medeni Kanunu’yla ve 6284 sayılı Yasa ve Uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınan kadın haklarına yönelik her geçen gün dozu artan saldırgan söylemler ve politikalar kadın kazanımlarını tehdit etmekte, cinsiyet temelli şiddeti büyütürken, ayrımcılık yasağının ve kadın ve LGBTİ+’ların yaşam hakkını ihlal edecek iklimi ve koşulları ortaya çıkarmaktadır. Türk Medeni Kanun’unun, 6284 sayılı Kanunun, uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınan toplumsal cinsiyet eşitliğinin, kadın haklarının tüm kurum ve kuruluşlarla eksiksiz uygulanması, İstanbul Sözleşmesinin yeniden yürürlüğe sokulması, kadınlara ve LGBTİ+’ları hedef gösteren erkek egemen, ayrımcı, cinsiyetçi, nefret söyleminin son bulması, feminist örgütlerin çağrısına uyarak toplumsal cinsiyet eşitsizliğine son verecek, şiddeti durduracak bütüncül politikaları görüşmek amacıyla Anayasa’nın 98. ve İç Tüzüğü’nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması için arz ve talep ederiz.

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ

İzmir Milletvekili

GEREKÇE

Hükümetin erkek egemenliğinden ve neoliberal politikalardan beslenen kadın düşmanı politikaları kadını ev içine hapsedmekte, kadın cinayetleri, trans cinayetleri, LGBTİ+’lara yönelik nefret suçları artarak devam etmektedir. Cezasızlık politikası, ceza indirimleri, beraat kararları, adli para cezaları, hükmün açıklanmasının geri bırakılması vb. göstermelik hükümler kadın katillerine cesaret vermekte, erkeklerin ceza almayacağı yönündeki düşüncesini de desteklemektedir.

AKP’nin iktidara geldiği 2002 yılında erkekler tarafından öldürülen kadın sayısı 66 iken, 2007 ve 2009 yıllarında bu sayı binin üzerine çıktığı, 2020’de 300, 2021’de 280, 2022’de 334, 2023’ün Ocak ayında 31 ve Şubat ayında 11 kadının katledildiği, 2023 yılının aynı döneminde 37 kadının ölümünün ise “şüpheli” olarak kayıtlara geçtiği BIANET’in kadına yönelik şiddete dair sunduğu verilerinde yer almıştır. Sadece 8 Mart 2023 Dünya Emekçi Kadınlar Gününde Malatya’da Ö.Y. sokak ortasında geçimsizlik nedeniyle tartıştığı Buse Ç.’yi, İstanbul Pendik’te 3 Şubat’ta darp edildiği iddiasıyla uzaklaştırma kararı aldırıldığı Murat Yaşar’ın boşanma aşamasındaki eşi Tülay Erşahin Yaşar’ı, Batman’da M.A.’nın ayrı yaşadığı, boşanma aşamasındaki eşi Tuba Atılğan’ı katlettikleri basında yer almıştır.

Türkiye OECD ülkeleri içinde kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri sıralamasında birinci, Dünya Ekonomik Forumunun 2022 Küresel Cinsiyet Eşitsizliği Raporunda ise 146 ülke arasında 124’üncü sırada yer almaktadır. Kadına yönelik şiddet karşısında koruyucu/önleyici tedbirleri etkin bir şekilde uygulamamasından ve kadın cinayetlerini önleyememesinden ötürü Türkiye, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesince (AİHM) birden çok kez yargılandığı ve tazminat cezasına çarptırıldığı bilinen bir gerçektir.

Öyle ki; günde en az 3 kadının katledilmesi ile neredeyse bir cinskirim yaşanan Türkiye’de gerekli mekanizmaların işletilmemesi ve cezasızlık politikaları ile kadına yönelik suçlar artarken, AKP ile Yeniden Refah Partisi arasında 14 Mayıs seçimlerine yönelik 6284 sayılı kanun şartı üzerinden ittifak protokolü imzaladığı parti yetkililerince yapılan açıklamalar ile basında yer almıştır. Yeniden Refah Partisi’nin (YRP) Cumhur İttifakı’na katılma şartı olarak ileri sürdüğü 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun’un değiştirilmesine yönelik protokol metni tüm kadınların ve kadın örgütlerinin tepkisine neden olurken aynı zamanda AKP Grup Başkan vekili Özlem Zengin yasayla ilgili konuştuğunda hedef haline getirildiğini ve tehdit mesajları aldığını açıklamıştır.

Görüldüğü üzere kadın cinayetleri, trans cinayetleri ve LGBTİ+'lara yönelen şiddet politiktir. Kadın cinayetlerinin temelinde erkek egemen zihniyetin hâkim olduğu toplum yapısı, kadın-erkek eşitliğinin reddi ve cinsiyetçi politikalar yatmaktadır.

Devletin birincil görevlerinden biri yurttaşlarının yaşam hakkını korumaktır. Anayasa "kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığının" tanımlandığı 17. maddesi ile herkesin yaşam hakkını garanti altına almayı ve kimsenin "insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir muameleye tabi tutulamayacağını" taahhüt eder. Toplumsal cinsiyete dayalı şiddet bu anayasal hakkın ihlali anlamına gelmekte, bu ihlalin önlenmesi için ise devlete önemli sorumluluklar düşmektedir.

Bu bağlamda; erkek egemen, cinsiyetçi, ayrımcı politikalara son verilmesi, anayasal hakların ve hukuki kazanımları tehdit eden, toplumsal kazanımları geriye götürmek isteyen anlayışlara karşı önlem alınması, kadın cinayetlerinin ve kadına yönelik şiddetin önlenmesi, LGBTİ+'lara yönelik nefret söyleminin ve şiddetin durdurulması için gerekli tedbirlerin alınması ve yargı sürecinin etkin bir şekilde yürütülmesi, Türkiye ve dünya kadınlarının mücadelesi sonucu elde edilmiş bir kazanım olan İstanbul Sözleşmesinin yeniden yürürlüğe girerek yükümlülüklerinin hayata geçirilmesi, toplumsal cinsiyet eşitliğine dayanan politikalar ve etkili hukuk ile kadın cinayetleri ile mücadele edilmesi, amacıyla Meclis Araştırma komisyonu kurulması elzemdir.

1	TULAY HATİMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	Tllanur
2	SAİT DEDE	HAKKARİ	J. S. A
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	Altın
4	KEMAL PEKÖZ	ADANA	Kemal P.
5	HABİP EKSİK	IĞDIR	H. Eksik
6	OYA ERSOY	İSTANBUL	Oya E.
7	NURAN İMİR	ŞIRNAK	N. İmir
8	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	Ali Can Ö.
9	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	H. Kaçmaz
10	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	Remziye T.
11	RİDVAN TURAN	MERSİN	R. Turan
12	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	A. Koç
13	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	Ö. Öcalan
14	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	M. Orhan I.
15	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	E. Aydemir
16	ZEYNEL ÖZEN	İSTANBUL	Z. Özen
17	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	D. Canbaz K.
18	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	H. Özgüneş
19	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	M. Çepni
20	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	A. Kenanoğlu